

ERNEST FIŠER
Varaždin

Primljeno: 15. 11. 2010.
Prihvaćeno: 15. 12. 2010.

KLUB MECENA VARAŽDINSKIH BAROKNIH VEČERI

Autor objašnjava ulogu kluba mecena, donatorstvo i sponzorstvo Varaždinskih baroknih večeri.

1. Terminološka raščlamba

Budući da tradicionalne kulturne, znanstvene i umjetničke djelatnosti, već po svojoj naravi, nikada nisu mogle biti dokraja profitabilne, jer i nisu služile praktično-egzistencijalnim nego navlastito duhovnim potrebama čovjeka, za njihovu je opstojnost od bitne važnosti oduvijek bila i materijalna podrška nekog (imućnijeg) pojedinca, institucije (npr. Crkve) ili društva, tj. uže i šire zajednice. I najstarije su civilizacije na taj način pomagale svoje darovite umjetnike i znanstvenike, a prvi (i svakako najpoznatiji) *pokrovitelj* ili *mecena* pjesnika i drugih umjetnika u starom Rimu bio je savjetnik cara Augusta, rimski patricij Gaj Cilnije Mecenat (živio u 1. st. prije Krista)¹. Taj se rimski bogataš posebice proslavio (materijalnim) pomaganjem glasovitih pjesnika Vergilija i Horacija, pa je od njegova imena i nastao pojam *mecena* odnosno *mecenatstvo*.

Dakle, prema uobičajenom tumačenju tog pojma, mecena je "onaj koji novcem ili materijalnim dobrima pomaže napretku umjetnosti, znanosti, sporta itd."², što će reći da je mecena ujedno i svojevrsni *pokrovitelj* i *dobročinitelj* u funkciniranju takvih djelatnosti. Međutim, takvom smo se definicijom termina

¹ Rimski vitez, diplomat i erudit Gaj Cilnije Mecenat rođen je u Arretiumu (današnji Arezzo) između 74. i 64. g. prije Krista, a umro je u Rimu, 8. g. pr. Kr. Bio je prijatelj i pouzdanik cara Augusta, a kao potomak starog etrurskog plemstva pripadao je viteškome staležu. Budući da je i sam pisao pjesme i rasprave (ali bez osobite vrijednosti), Mecenat je oko sebe okupljao krug talentiranih rimskih pjesnika (Vergilije, Horacije, Proporcije i dr.), a neke je od njih i materijalno pomagao. (Vidi: *Hrvatska opća enciklopedija*, sv. 7, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2005., str. 170.)

² Usp. Vladimir Anić - Ivo Goldstein: *Rječnik stranih riječi*, Novi Liber, Zagreb 2002., str. 839. i 1460.

mecena približili i značenju jednog sličnog (novijeg) pojma, a to je - *sponzor*. Prema istim izvorima,³ *sponzor* je (lat. *sponsor*: jamac) "institucija, fizička ili pravna osoba (trgovačko društvo ili neprofitna organizacija), koja daje financijska i druga sredstva za određeni kulturni događaj, humanitarnu ili drugu akciju, a za uzvrat dobiva pravo promidžbe. Sponzorstvo može biti jednokratno vezano uz određeni događaj ili akciju ili pak dugoročno vezano uz određenu djelatnost (npr. kulturu, sport, medicinu."⁴ Prema citiranim tumačenjima, dakle, vidljivo je da se pojmovi *mecena* i *sponzor* u znatnim dijelovima svojih temeljnih značenja i odrednica podudaraju, premda nisu i istoznačnice (sinonimi).

Izravnu podršku kulturi i znanosti, ali najčešće umjetnosti odnosno umjetnicima, pruža i *donator*. Ovaj je rašireni termin izvedenica iz latinskih riječi *donum* (dar) i *donare* (darovati), pa se stoga uobičajeno tumači kao: "1) onaj koji daje, davalac donacije; darivalac, ktitor; 2) utemeljitelj ili naručitelj umjetničkog djela, koje je na tom djelu često i likovno prikazan (obično u hijerarhijskoj perspektivi)."⁵ Gotovo identično je i značenje pojma *donator* u *Hrvatskoj enciklopediji*: "(lat. *donator*), darovatelj, darivalac, osoba koja daje ili poklanja, osobito nekoj javnoj kulturnoj ustanovi; utemeljitelj neke zadužbine ili zaklade."⁶ A u *Hrvatskom općem leksikonu* pojam *donatora*, u povijesnome kontekstu, objašnjava se i u užem značenju: "osoba koja je podigla crkvu ili poklonila crkvi neki umjetnički predmet (na kojem je ta osoba često prikazana u društvu svetaca); usp. ktitor."⁷

2. Povijesni primjeri

Kako se korištenje termina *sponzor* i *sponzorstvo* (u današnjem shvaćanju) počelo rašireno prakticirati tek u novije doba, bit će prethodno još zanimljivo pogledati nekoliko tipičnih primjera mecenatstva i donatorstva u hrvatskoj - i posebice varaždinskoj - kulturnoj povjesnici.

³ Vidi: *Hrvatska enciklopedija*, sv. 10, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2008., str. 151. Slično je tumačenje pojma *sponzor* i u Anić-Goldsteinovu *Rječniku*.

⁴ U velikom broju država (Europe i svijeta) sponzori su oslobodeni plaćanja poreza na sredstva izdvojena za sponzorstvo, pa je bez njih danas već teško zamisliv rad npr. velikih kazališnih kuća, humanitarnih organizacija, sportskih klubova te različitih kulturnih i umjetničkih udruga.

⁵ Anić-Goldstein, *ibidem*, str. 325.

⁶ *Hrvatska enciklopedija*, sv. 3, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2001., str. 216.

⁷ Usp. *Hrvatski opći leksikon*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 1996., str. 211. - Pojam *ktitora* javlja se najranije u Bizantu i kod pravoslavnih Slavena, kao "privatna osoba, pretežno laik, koja je osnivala ili obnavljala crkvu ili manastir te financirala uzdržavanje duhovnika i potrebe liturgije. Ktitor je stoga imao pravo imenovati svećenike, redovnike, pa čak i predstojnike manastira, te pravo na počasno mjesto u crkvi za trajanja bogoslužja, na grob u zadužbini, kao i pravo na posmrtno štovanje... Ktitorova prava mogla su se, uz neka ograničenja, premijeti i na njegove nasljednike" (usp. *Hrvatska enciklopedija*, sv. 6, str. 314).

Među najznatnijim *donatorima* u varaždinskoj kulturnoj povjesnici, u kronološkom slijedu, može se kao prvi istaknuti markgrof Juraj Brandenburg, koji je 14. prosinca 1523. godine darovao građanima Varaždina tzv. kamenu kuću na središnjem gradskom trgu, koja je potom stoljećima - sve do danas - Varaždinima služila kao gradska vijećnica. A svakako je najglasovitija, a ujedno prva žena-mecena, bila kontesa i poetesa Katarina Patačić rođ. Keglević (1743.-1811.), inače poznata i kao autorica zbirke (pretežito) ljubavnih pjesama *Pesme horoatske*, tiskane 1781. godine u Varaždinu. Naime, ne samo što je Katarina Patačić (kao i njena slavna prethodnica-imenjakinja, Katarina Zrinska) i sama bila vrсна kajkavska pjesnikinja, nego je i materijalno pomagala umjetničko djelovanje svojih suvremenika, okupljajući počesto na glazbeno-pjesničke večeri tadašnje hrvatske pjesnike, glazbenike i likovne umjetnike u svome raskošnome plemićkom domu - jednoj od najljepših rokoko palača u Varaždinu (na uglu današnje Gundulićeve ulice i Franjevačkog trga).

U hrvatskoj pak kulturnoj povjesnici 18. stoljeća zasigurno je najznatniji dobrotvor i mecena bio domoljubni zagrebački biskup Maksimilijan Vrhovac (1752.-1827.). Osim svoga zapaženog političkog djelovanja, kojeg je prije svega obilježila njegova uporna borba protiv mađarizacije, biskup Vrhovac je "... podupirao književnike, darovao knjige biskupskoj i akademskoj (sveučilišnoj) knjižnici, osnovao sirotište, pomogao izgradnju prve javne bolnice u Zagrebu, uredio perivoj Maksimir i dr. A okružnicom svojem svećenstvu iz 1813. potaknuo je sabiranje narodnih umotvorina i starih rukopisa."⁸

U 19. stoljeću atribucija najznačajnijega *hrvatskog mecene* svoga doba - a možda i u cjelokupnoj hrvatskoj povijesti - nedvojbeno pripada đakovačkom biskupu Josipu Juraju Strossmayeru (1815.-1905.). Ovaj iznimni crkveni velikodostojnik, političar i humanist, pod geslom "Sve za vjeru i domovinu", uistinu je za hrvatsku kulturu, znanost i umjetnost učinio više negoli svi njegovi suvremenici zajedno. Primjerice, "visokim novčanim svotama pomagao je utemeljenje crkvenih institucija (đakovačko sjemenište za prihvatanje studenata iz Bosne, fundaciju samostana Sestara sv. Križa u Đakovu, preuređenje Zavoda sv. Jeronima u Rimu itd.), te školskih ustanova (preparandija u Đakovu, gimnazija u Osijeku i dr.). Novčano je pomagao brojne hrvatske književnike (među ostalima i Ivana Kukuljevića Sakcinskog), kao i tiskanje djela iz starije hrvatske književnosti (P. Kanavelić, J. Kavanjin i dr.)". Uz to, kao "pokrovitelj JAZU omogućio je kupnju Kukuljevićeve knjižnice i drugih ostavština, proglasio Akademiju nasljednicom svoje zbirke umjetnina (1868.), te uz brojna druga izdanja financirao i rad na Akademijinu *Rječniku*, ali i sufinancirao mnoge hrvatske kulturne ustanove i društva."⁹

⁸ Vidi: *Hrvatski leksikon*, II. svezak, Naklada Leksikon d.o.o., Zagreb 1997., str. 670.

⁹ Ibidem, str. 488.

Napokon, u 20. stoljeću jamačno je najpoznatiji hrvatski *donator* i *mecena* bio Ante Topić Mimara (1899.-1987.), po struci restaurator i slikar, ali nadasve uspješan kao sakupljač umjetnina. On je svome hrvatskome narodu darovao veliku zbirku vrijednih umjetničkih predmeta, od prapovijesti do 20. stoljeća, koja je od 1987. godine smještena i trajno izložena u nekadašnjoj zgradi Gimnazije na Rooseveltovu trgu u Zagrebu, preuređenoj u današnji Muzej Mimara. Ukratko, Strossmayerova i Mimarina donacija najveće su i najvrjednije pojedinačne zbirke umjetnina darovane vlastitoj naciji u višestoljetnoj hrvatskoj kulturnoj povjesnici.

3. Od donatora i sponzora do Kluba mecena

Tijekom povijesti i u gradu Varaždinu su brojna zdanja, a osobito sakralni objekti, podignuti u većoj ili manjoj mjeri zahvaljujući (imućnim) donatorima i mecenama. Tako je npr. nekadašnja Isusovačka crkva (danas Varaždinska katedrala) dovršena 1646. godine uz izdašnu novčanu pomoć grofa Gašpara Draškovića; bivše Zakmardyjevo sjemenište iz 1669. dao je sagraditi prabilježnik Trojedne kraljevine Ivan Zakmardy de Diankovec (za smještaj siromašnih đaka varaždinske Isusovačke gimnazije); svojom je zakladom Ivan Nepomuk Petrović darovao građanima Varaždina (uz znatnu novčanu ostavštinu) i reprezentativnu dvokatnu palaču (danas je to Biskupska rezidencija, na uglu Pavlinske i Preradovićeve ulice), itd.

U 20. stoljeću svojevrsno je *donatorstvo građana* zabilježeno prigodom osnivanja Gradskog muzeja u Varaždinu (1925. godine). Naime, zahvaljujući tadašnjem Povijesnom društvu, na čelu s agilnim prof. Krešimirom Filićem, više je uglednih građanskih obitelji tad darovalo Muzeju ne samo pojedine vrijedne muzejske predmete, već i cijele obiteljske arhive i knjižnice. Poslije II. svjetskog rata, zbog promijenjenog političkog sustava (u sklopu kojeg se građanstvo politički degradiralo, privatno vlasništvo nacionaliziralo, a hrvatsko plemstvo gotovo iskorijenilo) - i klasično je mecenatstvo praktično nestalo, pa je jedini slučaj značajnijeg donatorstva zabilježen tek s Mimarom. U sustavu komunističkog totalitarizma i tzv. samoupravnog socijalizma na stanovit su oblik sponzorstva (u cijeloj bivšoj jugo-državi) mogli računati samo *kulturni amaterizam* i *masovni sport*, kojima su materijalnu podršku pružala obično velika društvena poduzeća, pod uvjetom da kulturno-umjetnička društva i sportski klubovi djeluju pod njihovim imenom.

Uspostavom slobodne i samostalne hrvatske države, od 1991. do danas, i u gradu Varaždinu se iznova revitaliziraju *donatorstvo* i *mecenatstvo*, a posebice *sponzorstvo*. Tako je, primjerice, još tijekom obrambenog Domovinskog rata organizirano mnoštvo *dobrotvornih* umjetničkih manifestacija i priredbi (npr. aukcije doniranih umjetničkih djela i dr.), kako u Gradu tako i na području Varaždinske

županije (i cijele države), radi materijalne podrške hrvatskim braniteljima i za različite humanitarne svrhe.

U samom Varaždinu u tom su razdoblju zabilježene četiri značajnije donacije umjetnina. *Donatori* su bili ugledni likovni umjetnici Ivan Rabuzin i Pavle Vojković, te kolekcionari dr. Vjeko Božo Jarak i ing. Vladimir Malogorski. Što se pak *sponzorstava* tiče, može se kazati kako se gotovo nijedan umjetnički ili kulturni program - od onih tradicionalnih i najvećih, kao što su *Varaždinske barokne večeri* i *Špancirfest*, pa do brojnih koncerata, izložbi, književnih večeri ili izdavanja knjiga - više i ne može ostvariti bez sponzora. Kao sponzori pri tome se javljaju praktično sve varaždinske važnije tvrtke koje imalo drže do sebe i svoga ugleda.

Premda se u samostalnoj hrvatskoj državi nije obnovilo *tradicionalno mecenatstvo* kakvo se njegovalo u prošlosti (s mecenama kao uglednim pojedincima), upravo se u gradu Varaždinu još 1996. godine utemeljio u nas do tada nepoznati oblik *grupnoga mecenatstva*, i to zahvaljujući najznačajnijem glazbeno-scenskom festivalu na području sjeverozapadne Hrvatske - *Varaždinskim baroknim večerima*. Tako će i 2010. godina ostati upamćena po dva važna jubileja: kao 40. godišće održavanja ovoga tradicionalnog festivala, ali i po obilježavanju 15. obljetnice utemeljenja posebnoga *Kluba mecena Varaždinskih baroknih večeri*. O kakvom je klubu, zapravo, riječ?

Radi se o dobrovoljnoj, neprofitnoj i ekskluzivnoj građanskoj udruzi sa sjedištem u Varaždinu, čiji članovi - svojim osobnim društvenim ugledom ali i primjerenim članskim materijalnim ulozima - neposredno podržavaju ne samo što višu programsku kvalitetu i umjetnički dignitet, nego i hrvatski ideentitet ovog jedinstvenog festivala barokne glazbe. U tom je smislu osnovna zadaća članova Kluba mecena VBV-a, od osnutka do danas, da festivalu osiguravaju sredstva za kompletno financiranje barem jednoga festivalskoga koncerta. A ta se sredstva svake godine osiguravaju članskim ulozima, organiziranjem dobrotvornog uskrsnoga koncerta i osobnim angažmanom svakoga člana (u pronalaženju novih festivalskih sponzora). Na taj se način, udruživanjem (u početku) tridesetak *malih mecena*, u konačnici postiže primarni cilj svakog mecenatstva - "novcem ili materijalnim dobrima pomagati napretku umjetnosti" (u ovome slučaju glazbene umjetnosti).

4. Klub mecena VBV-a kao pravna osoba

O utemeljenju Kluba mecena Varaždinskih baroknih večeri prve su (još 26. rujna 1996.) izvjestile hrvatsku kulturnu javnost "Varaždinske vijesti", i to - nimalo slučajno. Pogledajmo zašto: "*Na poticaj 'Varaždinskih vijesti'*, koje inače organiziraju kompletan marketing i press-službu 26. Varaždinskih baroknih večeri, od ove godine naš će Festival imati i svoj posebni KLUB MECENA. Riječ je o

građanima-pojedincima koji će osobnim materijalnim ulogom, ali još više svojim društvenim i profesionalnim ugledom, kontinuirano promicati značaj i važnost Baroknih večeri.¹⁰ A već u sljedećem broju, u članku "Utemeljen Klub mecena", isti tjednik izvješćuje:

"Novost u promidžbi ovogodišnjeg festivala je i osnivanje stalnoga Kluba mecena Varaždinskih baroknih večeri. Članova-utemeljitelja je zasad točno 21, a oni su u petak, 27. rujna, održali osnivačku skupštinu (...) Osnutku Kluba mecena posvećena je i unikatna knjiga članova, koja će biti trajno pohranjena u varaždinskom Koncertnom uredu, a likovno ju je opremio varaždinski slikar Željko Prstec. Osobito je značajno što je Klub otvoren i za prijam novih članova, te da će Klub mecena VBV-a djelovati ne samo u vrijeme održavanja festivala, nego i tijekom cijele godine."¹¹

Konstatiravši kako je utemeljiteljski sastanak Kluba mecena VBV-a održan 27. rujna 1996. godine, autor tog članka izvješćuje i o prvom sastavu uprave te novoosnovane mecenatske udruge građana: "Nakon pozdravnih riječi ravnatelja VBV-a Vladimira Kranjčevića, za (prvog) predsjednika Kluba mecena izabran je prof. Vladimir Košćec, za dopredsjednika dipl. oec. Milan Horvat, a za tajnika mr. sc. Ernest Fišer."¹²

Vrijedi spomenuti kako su već na utemeljiteljskom sastanku Kluba mecena VBV-a - a na prijedlog tada izabranog tajnika¹³ - bila prihvaćena i prva *Pravila* ove udruge. Iako ona nisu izrijekom ograničavala ukupan broj članova Kluba, logični *numerus clausus* (do najviše 50 članova) podrazumijevao se već iz činjenice Pravilima utvrđene *ekskluzivnosti* članstva u ovoj građanskoj udruzi. Kasnija je djelatna praksa samo potvrđivala spomenuti *numerus clausus*, jer je u proteklih 15 godina (1996.-2010.) prosječni broj članova Kluba mecena VBV-a iznosio gotovo redovno (godišnje) oko 40 osoba. Naime, osim činjenice da su ne samo *članovi-utemeljitelji*, nego i svi novoprimitljeni *časni članovi* Kluba - prema usvojenim Pravilima - morali svake godine *iznova potvrdivati* svoje članstvo uplatom primjerenog (za hrvatske prilike) osobnoga godišnjeg članskog uloga (članarine), i sam izbor novih članova relativno je rigorozan, kao i u drugim sličnim građanskim udrugama.

¹⁰ Citat iz novinskog članka D(ragice) V(itez): *Mecene i sponzori Festivala*; u: tjednik "Varaždinske vijesti", broj 2698, Varaždin, 25.IX.1996., str. 6.

¹¹ Vidi članak D(enisa) P(eričića): *Utemeljen Klub mecena VBV-a*, u: "Varaždinske vijesti", broj 2699, Varaždin, 2.X.1996., str. 8.

¹² Ibidem, str. 8.

¹³ Budući da je i sama ideja o osnivanju posebnoga Kluba mecena VBV-a potekla od prvog izabranog tajnika (E. Fišera), on je na tu izbornu dužnost redom potvrđivan na svim kasnijim izbornim skupštinama Kluba.

Ukratko, može se ustvrditi kako je Klub mecena Varaždinskih baroknih večeri i u cijelome prvom desetljeću svoga postojanja (1996.-2006.) djelovao uspješno, tj. u skladu s prvotnim intencijama svojih članova-utemeljitelja, kao i ciljevima utvrđenim u klubskim Pravilima, iako nije bio i *pravna osoba*, s vlastitim žiro-računom i odvojenim financijskim poslovanjem. U tom je smislu poslovanje Kluba prvih nekoliko godina bilo "oslonjeno" na administrativno-financijsku službu svoga stalnog sponzora - tvrtke *Varaždinske vijesti*, a potom na administrativnu i financijsku službu Koncertnog ureda Varaždin, kao izvršnog organizatora Festivala Varaždinske barokne večeri.

Budući da je, u međuvremenu, stupio na snagu novi *Zakon o udrugama* u RH,¹⁴ to se i Klub mecena VBV-a morao pravno-organizacijski ustrojiti u skladu s važećim odredbama tog zakona. Stoga je 2. srpnja 2006. (ponovno) održana osnivačka i izborna skupština Kluba, na kojoj je - umjesto dotadašnjih *Pravila* - usvojen *Statut* Kluba mecena VBV-a, prema kojem je (po prvi put) izabrano 5 članova Upravnog odbora (predsjednik, dva dopredsjednika, tajnik i rizničar), i to s dvogodišnjim mandatom. Tada je za prvoga predsjednika prema novousvojenom Statutu izabran mr. sc. Slobodan Mikac (današnji dogradonačelnik Varaždina), a rješenjem Ureda državne uprave Varaždinske županije od 26. listopada 2006. godine odobren je i upis Kluba mecena Varaždinskih baroknih večeri u Registar udruga Republike Hrvatske.¹⁵

Premda ključne aktivnosti članova Kluba mecena VBV-a tijekom prvog desetljeća djelovanja zaslužuju i podrobniji prikaz, a posebice uspješno organiziranje *donatorskih koncerata*, o tome se može steći stanoviti uvid već i iz teksta Preambule važećega Statuta ove zasad jedine takve dobrovoljne građanske udruge u Hrvatskoj:

"Uvažavajući tradiciju proteklih deset godina uspješnoga pomaganja Festivala Varaždinske barokne večeri, kojim je pomaganjem dat i značajan prinos ugledu samog Festivala te glazbenoj umjetnosti uopće, članovi Kluba mecena VBV-a u duhu i tradiciji mecenatstva odlučili su, nakon strpljivog i nesebičnog 10-godišnjeg rada koji se pretvorio u tradiciju, kao jedini klub takve vrste u Republici Hrvatskoj, donijeti odluku o osnivanju Kluba mecena Varaždinskih baroknih večeri - kao dobrovoljne i neprofitne udruge, čiji je osnovni cilj promicanje i pomaganje ove nacionalne festivalske manifestacije..."¹⁶

¹⁴ Vidi: *Zakon o udrugama*, posebice njegov čl. 14. (NN broj 88/2001. i 11/2002).

¹⁵ U prvoj točki tog rješenja stoji: "Odobrava se upis Kluba mecena Varaždinskih baroknih večeri, sa sjedištem u Varaždinu, Augusta Cesarca 1, u Registar udruga Republike Hrvatske. Skraćeni naziv glasi: Klub mecena VBV. Upis je izvršen dana 26. listopada 2006. pod registarskim brojem 05001181".

¹⁶ Usp. *Preambula*, Statut udruge Klub mecena Varaždinskih baroknih večeri, str. 1.

A u članku 6. istoga temeljnog dokumenta (Statuta) takva se svrha ovako dodatno pojašnjava: "Ciljevi ove udruge ostvaruju se: okupljanjem poznatih i uglednih osoba iz javnog i poslovnog života, koji su voljni popularizirati Festival Varaždinske barokne večeri, materijalno pomagati (isfinancirati) najmanje jedan koncert koji se izvodi u sezoni Baroknih večeri, te sukladno materijalnim mogućnostima same udruge pomagati i ostale glazbene događaje u gradu Varaždinu, kao i mlade darovite glazbenike..."¹⁷

Nema sumnje da je dobivanje statusa pravne osobe dalo novi poticaj kako upravi tako i članstvu Klubu mecena VBV-a za još upornije materijalno pomaganje i promidžbu ovog jedinstvenog (varaždinskog i hrvatskog) festivala barokne glazbe, koji se posljednjih godina programski proširio i na zemlje-partnere Europske unije.¹⁸ Klub mecena VBV-a je međuvremenu - osim redovnog financiranja jednog festivalskog koncerta u svakoj sezoni - sudjelovao u izdavanju dva vrijedna nosača zvuka, organizirao donatorske koncerte, pokrenuo nekoje vlastite projekte, itd. Stoga nije čudno što je dosadašnje čelništvo Kluba, izabrano na godišnjoj izbornoj skupštini 20. studenoga 2008. godine, steklo povjerenje članstva za još jedno (dvogodišnje) mandatno razdoblje.¹⁹

Zaključno je, međutim, vrijedno i ponoviti kako je Klub mecena Varaždinskih baroknih večeri - sve do danas - ostao *usamljen primjer mecenatstva* u novijoj hrvatskoj kulturnoj povjesnici. Stoga upravo u jubilarnoj, 15. godini njegova uspješnog djelovanja, zaslužuju poimence isticanje barem svi predsjednici ove jedinstvene *mecenatske udruge*. To su (kronološkim redom): Vladimir Košćec, Milan Horvat, mr. sc. Milan Lacković, mr. sc. Pavao Parat, Zvonimir Kušter, dr. med. Damir Mamuzić, Đuro Podvezanec, Zvonimir Ribarić, mr. sc. Miljenko Ptiček, mr. sc. Slobodan Mikac i Željko Cecelja.

¹⁷ Usp. Statut Kluba mecena VBV-a, str. 2.

¹⁸ Za taj je programsko-konceptijski iskorak najzaslužniji sadašnji ravnatelj Varaždinskih baroknih večeri, maestro Davor Bobić, koji je na tu dužnost imenovan 2006. godine.

¹⁹ Evo kako o tome izvješćuju *Varaždinske vijesti*: "Na redovnoj godišnjoj izbornoj skupštini članova Kluba mecena Varaždinskih baroknih večeri, održanoj 29. listopada (2010.) u varaždinskom HNK-u, zbog uspješnog rada u proteklom dvogodišnjem mandatu, kompletno čelništvo ove ekskluzivne, dobrovoljne i neprofitne udruge ponovno je dobilo povjerenje članstva za njeno daljnje vođenje... Tako je za predsjednika Kluba ponovo izabran Željko Cecelja, za dopredsjednike Milan Lacković i Zvonimir Kušter, te Damir Mamuzić za rizničara i Ernest Fišer za tajnika... Na skupštini je u Klub mecena VBV-a primljeno i osam novih redovnih članova, kojima su tom prigodom dodijeljene i povelje o članstvu..." (Usp. Dragica Vitez: *Željko Cecelja ponovo predsjednik*, u: "Varaždinske vijesti", br. 3435, Varaždin, 2.XI.2010., str. 15.

SAŽETAK

KLUB MECENA VARAŽDINSKIH BAROKNIH VEČERI

Uvodno autor značenjski raščlanjuje tri temeljna termina - mecenatstvo, donatorstvo i sponzorstvo - na najpoznatijim povijesnim primjerima. Potom autor ukratko elaborira o njihovoj važnosti u razvoju hrvatske kulture, s posebnim osvrtom na grad Varaždin i Klub mecena Varaždinskih baroknih večeri.

Ključne riječi: mecene; Varaždinske barokne večeri; donatorstvo; sponzorstvo.

ZUSAMMENFASSUNG

KLUB DER MÄZENEN DER VARAŽDINER BAROCKABENDE

In der Einführung beschäftigt sich der Autor mit den drei fundamentalen Termini - Mäzenschaft, Donation, Sponsorschaft - das alles zeigt derselbe Autor durch die bekanntesten geschichtlichen Beispiele. Der Autor arbeitet sie kurz aus, damit er ihre Wichtigkeit in der Entwicklung der krotischen Kultur aufweissen kann, und das mit besonderen Blick auf Stadt Varaždin und den Klub der Mäzenen der Varaždiner Barockabende.

Schlüsselwörter: Mäzenen; Varaždiner Barockabende; Donation; Sponsorschaft.